

Ινστιτούτο Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε.

Δίκτυο Υπηρεσιών Πληροφόρησης & Συμβουλευτικής Εργαζομένων και Ανέργων

 Μάιος 2022

 Πρόσβαση πολιτών τρίτων χωρών στην εργασία

INE - ΓΣΕΕ

www.inegsee.gr

info@inegsee.gr

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».

Περιεχόμενα

σελ.

3

Εισαγωγή

1. Εθνική θεώρηση εισόδου

σελ.

4

2. Κατηγορίες αδειών διαμονής

σελ.

8

3. Ειδικές βεβαιώσεις νόμιμης διαμονής

σελ.

9

4. Πρόσβαση στην αγορά εργασίας περιπτώσεων πολιτών τρίτων χωρών βάσει του ν. 4375/2016

σελ.

10

5. Πηγές

Συντάκτης:

Δημήτριος Μπαρμπατσής

Επιστημονικός Συνεργάτης ΙΝΕ/ΓΣΕΕ

Με αφορμή την εγκύκλιο 54/2019 του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα την ασφάλιση πολιτών τρίτων χωρών, στο κείμενο που ακολουθεί αποτυπώνονται τα δικαιώματα πρόσβασης στην εργασία που παρέχονται στον αλλογενή κάτοικο από το καθεστώς διαμονής του στην Ελλάδα.

Κάθε κατηγορία και τύπος άδειας διαμονής παρέχει στον κάτοχό της διαφορετική πρόσβαση στην αγορά εργασίας, ενώ ειδικές κατηγορίες δεν παρέχουν καμία πρόσβαση στην απασχόληση. Με την είσοδό του στη χώρα, και δίχως να λάβει άδεια διαμονής, ο αλλογενής πολίτης εξασφαλίζει πρόσβαση στην εργασία κατά την προσωρινή διαμονή του ανάλογα με την θεώρηση εισόδου που έχει λάβει από τις προξενικές αρχές. Με την παραλαβή της άδεια διαμονής η πρόσβαση του πολίτη στην απασχόληση πλέον καθορίζεται από τον τύπο της. Ακόμη και κατά τη διάρκεια αναμονής για την έκδοση της εκάστοτε άδειας διαμονής κατά τη χορήγηση ή ανανέωσή της, προβλέπεται πρόσβαση στην απασχόληση με προϋποθέσεις. Άλλωστε, δικαίωμα στην απασχόληση διατηρεί και ο πολίτης ο οποίος έχει προσφύγει κατά απόφασης που απορρίπτει αίτηση για χορήγηση ή ανακαλεί την άδεια διαμονής του. Τέλος, πρόσβαση στην εργασία προβλέπεται τόσο για τους δικαιούχους και τους αιτούντες διεθνή προστασία όσο και για τα πρόσωπα σε καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους.

1 Εθνική θεώρηση εισόδου

Η κατοχή ειδικής για την κάθε περίπτωση θεώρησης εισόδου από τις προξενικές αρχές, που προβλέπεται στην παρ. 2.Β του άρθρου 7 του Ν. 4251/2014, παρέχει δικαίωμα προσωρινής διαμονής και εργασίας για συγκεκριμένο σκοπό. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται:

- Οι εποχικά εργαζόμενοι.
- Οι αλιεργάτες.
- Τα μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων.
- Οι εργαζόμενοι νόμιμα σε επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου που μετακινούνται στην Ελλάδα για παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας, στο πλαίσιο σχετικής συμβατικής υποχρέωσης μεταξύ της ανωτέρω επιχείρησης και του αντισυμβαλλόμενου, ο οποίος ασκεί τις δραστηριότητές του στην Ελλάδα.
- Οι εργαζόμενοι ως εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό σε επιχείρηση η οποία είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα και έχει συμβληθεί με αντίστοιχη, που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η επιχείρηση από την οποία μετακινείται ο πολίτης τρίτης χώρας να έχει συνάψει σύμβαση προμήθειας για την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών που αναφέρονται, αποκλειστικά, στην εγκατάσταση, δοκιμαστική λειτουργία και συντήρηση των προμηθευόμενων ειδών.
- Οι αρχηγοί οργανωμένων ομάδων τουρισμού (tour leaders) που εισέρχονται στη χώρα για τον συγκεκριμένο σκοπό.
- Οι αθλητές, προπονητές και λοιπό εξειδικευμένο προσωπικό που τους συνοδεύει και εισέρχονται στη χώρα για προετοιμασία ενόψει συμμετοχής τους σε διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις.
- Πολίτες τρίτων χωρών φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οι οποίοι συμμετέχουν σε προγράμματα, με σκοπό την πρακτική άσκηση στο αντικείμενο των σπουδών τους, έναντι αποζημίωσης, που επιτρέπει τη διαμονή για εργασιακούς λόγους, για διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες.

2 Κατηγορίες αδειών διαμονής

Οι άδειες διαμονής εκδίδονται πλέον υπό τον τύπο του αυτοτελούς εγγράφου, το οποίο έχει τη μορφή ηλεκτρονικής κάρτας, και περιλαμβάνουν στοιχεία ταυτοποίησης του πολίτη τρίτης χώρας, καθώς και τη δυνατότητα ή μη πρόσβασης του κάτοχου της άδειας στην αγορά εργασίας. Στον πίνακα Α παρουσιάζονται συγκεντρωτικά οι τύποι των αδειών διαμονής των διατάξεων του Ν. 4251/14, όπως ισχύουν, για τους πολίτες τρίτων χωρών, καθώς και η δυνατότητα που παρέχουν για άσκηση συγκεκριμένου είδους δραστηριότητας ή όχι.

Πίνακας Α: Τύποι αδειών διαμονής πολιτών τρίτων χωρών (Ν. 4251/2014)

ΤΥΠΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ – ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΠΡΟΒΛΕΨΗ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΣΚΗΘΕΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ	Εξαρτημένη εργασία	Κατηγορία Α.1.1	Άμεση πρόσβαση στη μισθωτή εργασία	
ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ	Βοηθητικό προσωπικό ατόμων με ειδικές ανάγκες	Κατηγορία Α.2.13 (ΚΥΑ 43574/2013 [ΦΕΚ 2360 τ.Β '2013])	Άμεση πρόσβαση στη μισθωτή εργασία	
ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ	Στελέχη και υπαλληλικό προσωπικό που απασχολούνται σε επενδυτική δραστηριότητα	Κατηγορία Α.3.2 (Άρθρο 16 περ. Α1 Ν. 4251/2014)	Άμεση πρόσβαση στη μισθωτή εργασία	
ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ	Στελέχη και υπαλληλικό προσωπικό που απασχολούνται σε στρατηγική επένδυση	Κατηγορία Α.3.4 (Άρθρο 16 περ. Β1 Ν. 4251/2014)	Άμεση πρόσβαση στη μισθωτή εργασία	
ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ	Άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση	Ν. 3386/2005 ΚΥΑ 23443/2011 (ΦΕΚ 2225 τ. Β' 2011)	Άμεση πρόσβαση στη μισθωτή εργασία	ΠΡΟΣΟΧΗ: Εφόσον αναγράφεται στην άδεια διαμονής η πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΥΨΗΛΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	Μπλε κάρτα της ΕΕ		Άμεση πρόσβαση στη μισθωτή εργασία	
ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ	Μισθωτή εργασία και παροχή υπηρεσιών ή έργου	Κατηγορία Α.1.2	Πρόσβαση στη μισθωτή εργασία και παροχή υπηρεσιών ή έργου	
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ	Εξαιρετικοί λόγοι	Κατηγορία Γ.1 (Άρθρο 19 Ν. 4251/2014)	Πρόσβαση στη μισθωτή εργασία και παροχή υπηρεσιών ή έργου	
ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ	Δημόσιο συμφέρον	Κατηγορία Γ.2 (Άρθρο 19 παρ. 7 Ν. 4251/2014)	Πρόσβαση στη μισθωτή εργασία και παροχή υπηρεσιών ή έργου	
ΜΕΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	Μέλη οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας	Κατηγορία ΣΤ.1 (Άρθρο 73 Ν. 4251/2014)	Πρόσβαση στη μισθωτή εργασία και παροχή υπηρεσιών ή έργου	ΠΡΟΣΟΧΗ: Εφόσον αναγράφεται στην άδεια διαμονής η πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	Αυτοτελής άδεια διαμονής	Κατηγορία ΣΤ.3 (Άρθρο 76 Ν. 4251/2014)	Πρόσβαση στη μισθωτή εργασία και παροχή υπηρεσιών ή έργου	
ΠΡΟΣΩΠΟΠΑΓΕΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	Προσωποπαγής άδεια διαμονής	Κατηγορία ΣΤ.4 (Άρθρο 84 Ν. 4251/2014)	Μισθωτή εργασία, παροχή υπηρεσιών ή έργου και ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα	

ΠΡΟΣΩΠΟΠΑΓΕΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	Προσωποπαγές Δελτίο Διαμονής	Κατηγορία Π.Δ. 106/2007	Μισθωτή εργασία, παροχή υπηρεσιών ή έργου και ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα	
ΕΙΔΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ	Θύματα εμπορίας ανθρώπων	Κατηγορία Ε1 (Άρθρο 52 Ν. 4251/2014)	Πρόσβαση στη μισθωτή εργασία και παροχή υπηρεσιών ή έργου	
ΕΡΕΥΝΑ	Έρευνα	Κατηγορία Δ.3.1 (Άρθρο 61 Ν. 4251/2014)	Πρόσβαση στη μισθωτή εργασία και παροχή υπηρεσιών ή έργου	
ΕΡΕΥΝΑ ΕΚ	Έρευνα – κινητικότητα εντός ΕΕ	Κατηγορία Δ.3.2 (Άρθρο 64 Ν. 4251/2014)	Πρόσβαση στη μισθωτή εργασία και παροχή υπηρεσιών ή έργου	
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ	Στελέχη εταιρειών εγκατεστημένων στην Ελλάδα	Κατηγορία Α.2.1 (Άρθρο 17 παρ. 1α Ν. 4251/2014)	Άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος	
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ	Υπαλληλικό προσωπικό ημεδαπών εταιρειών εγκατεστημένων στην Ελλάδα	Κατηγορία Α.2.2 (Άρθρο 17 παρ. 1α Ν. 4251/2014)	Άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος	
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ	Στελέχη και υπάλληλοι επιχειρήσεων βάσει ειδικών συμφωνιών	Κατηγορία Α.2.3 (Άρθρο 17 παρ. 1β Ν. 4251/2014)	Άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος	

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ	Στελέχη εταιρειών εξόρυξης υδρογονανθράκων	Κατηγορία Α.2.4 (Άρθρο 17 παρ. 1γ Ν. 4251/2014)	Άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος	
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ	Στελέχη και υπάλληλοι σε εταιρείες που διέπονται από ειδική νομοθεσία	Κατηγορία Α.2.5 (Άρθρο 17 παρ. 1δ Ν. 4251/2014)	Άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος	
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ	Τεχνικοί μεταλλείων ή βιομηχανιών του Α.Ν. 448/68	Κατηγορία Α.2.6 (Άρθρο 17 παρ. 1ε Ν. 4251/2014)	Άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος	
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ	Αθλητές και προπονητές	Κατηγορία Α.2.7 (Άρθρο 17 παρ. 1στ Ν. 4251/2014)	Άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος	
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ	Πνευματικοί δημιουργοί	Κατηγορία Α.2.8 (Άρθρο 17 παρ. 1ζ Ν. 4251/2014)	Άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος	

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ	Λειτουργοί γνωστών θρησκειών	Κατηγορία Α.2.9 (Άρθρο 17 παρ. 1η Ν. 4251/2014)	Άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος	
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ	Ανταποκριτές ξένου τύπου	Κατηγορία Α.2.10 (Άρθρο 17 παρ. 1θ Ν. 4251/2014)	Άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος	
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ	Μέλη ξένων αρχαιολογικών σχολών	Κατηγορία Α.2.11 (Άρθρο 17 παρ. 1ι Ν. 4251/2014)	Άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος	
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ	Εκπαιδευτικοί ξένων σχολείων	Κατηγορία Α.2.12 (Άρθρο 17 παρ. 1ια Ν. 4251/2014)	Άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος	

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	Επενδυτές	Κατηγορία Α.3.1 (Άρθρο 16 περ. Α1 Ν. 4251/2014)	Άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας	
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	Στρατηγικοί επενδυτές	Κατηγορία Α.3.3 (Άρθρο 16 περ. Β1 Ν. 4251/2014)	Άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας	
ΣΠΟΥΔΕΣ	Σπουδές	Κατηγορία Δ.1.1 (Άρθρο 33 Ν. 4251/2014)	Άσκηση εργασίας με μερική απασχόληση	
ΣΠΟΥΔΕΣ ΕΚ	Σπουδές – κινητικότητα εντός ΕΕ	Κατηγορία Δ.1.2 (Άρθρο 35 Ν. 4251/2014)	Άσκηση εργασίας με μερική απασχόληση	
ΣΠΟΥΔΕΣ	Συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα	Κατηγορία Δ.4.3 (Άρθρο 45 Ν. 4251/2014)	Πρόσβαση στην αγορά εργασίας με σκοπό την πρακτική άσκηση	
ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΜΑΚΡΑΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ	Επί μακρόν διαμένων	Κατηγορία Ζ.1 (Άρθρο 90 Ν. 4251/2014)	Μισθωτή εργασία, παροχή υπηρεσιών ή έργου και ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα	
ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΜΑΚΡΑΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ	Άδεια διαμονής δεύτερης γενιάς	Κατηγορία Ζ.2 (Άρθρο 108 Ν. 4251/2014)	Μισθωτή εργασία, παροχή υπηρεσιών ή έργου και ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα	
ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΜΑΚΡΑΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ	Άδεια διαμονής δεκαετούς διάρκειας	Κατηγορία Ζ.3 (Άρθρο 138 παρ. 1 & 2 Ν. 4251/2014)	Μισθωτή εργασία, παροχή υπηρεσιών ή έργου και ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα	

ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΜΑΚΡΑΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ	Άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας	Εκδοθείσα βάσει των διατάξεων Ν. 2910/2001 & Ν. 3386/2005	Μισθωτή εργασία, παροχή υπηρεσιών ή έργου και ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα	
ΔΕΛΤΙΟ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	Σύζυγος Έλληνα πολίτη	Κατηγορία ΣΤ.2.1 (Άρθρο 82 Ν. 4251/2014)	Μισθωτή εργασία, παροχή υπηρεσιών ή έργου και ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα	

ΔΕΛΤΙΟ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	Κατιόντες Έλληνα πολίτη	Κατηγορία ΣΤ.2.2 (Άρθρο 82 Ν. 4251/2014)	Μισθωτή εργασία, παροχή υπηρεσιών ή έργου και ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα	
ΔΕΛΤΙΟ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	Μέλη οικογένειας ανήλικου ημεδαπού	Κατηγορία ΣΤ.2.4 (Άρθρο 87 Ν. 4251/2014)	Μισθωτή εργασία, παροχή υπηρεσιών ή έργου και ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα	
ΔΕΛΤΙΟ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	Σύζυγος πολίτη κράτους μέλους χώρας ΕΕ	Κατηγορία Π.Δ. 106/2007	Μισθωτή εργασία, παροχή υπηρεσιών ή έργου και ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα	
ΔΕΛΤΙΟ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	Κατιόντες πολίτη κράτους μέλους ΕΕ	Κατηγορία Π.Δ. 106/2007	Μισθωτή εργασία, παροχή υπηρεσιών ή έργου και ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα	
ΔΕΛΤΙΟ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	Μόνιμη διαμονή	Κατηγορία ΣΤ.2.5 (Άρθρο 83 Ν. 4251/2014)	Μισθωτή εργασία, παροχή υπηρεσιών ή έργου και ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα	
ΔΕΛΤΙΟ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	Μόνιμη διαμονή	Κατηγορία Π.Δ. 106/2007	Μισθωτή εργασία, παροχή υπηρεσιών ή έργου και ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα	
ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΕ ΜΕΛΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΟΥΣ	Σύζυγος ομογενούς	Κατηγορία ΣΤ.2.6 (Άρθρο 81 Ν. 4251/2014)	Μισθωτή εργασία, παροχή υπηρεσιών ή έργου και ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα	
ΕΙΔΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ	Οικονομικά ανεξάρτητα άτομα	Κατηγορία Γ.3.1 (Άρθρο 20 περ. Α Ν. 4251/2014)	-	Δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
ΕΙΔΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ	Ιδιοκτήτες ακινήτων	Κατηγορία Γ.3.2 (Άρθρο 20 περ. Β Ν. 4251/2014)	-	Δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
ΕΙΔΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ	Ενήλικα τέκνα διπλωματικών υπαλλήλων	Κατηγορία Γ.3.3 (Άρθρο 20 περ. Γ Ν. 4251/2014)	-	Δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
ΕΙΔΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ	Εξαρτώμενα μέλη οικογένειας διπλωματικών υπαλλήλων	Κατηγορία Γ.3.4 (Άρθρο 20 περ. Δ Ν. 4251/2014)	-	Δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
ΕΙΔΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ	Υπαλληλικό προσωπικό διπλωματικών αποστολών	Κατηγορία Γ.3.5 (Άρθρο 20 περ. Ε Ν. 4251/2014)	-	Δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
ΕΙΔΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ	Σπουδή ή γνωριμία του αγιορείτικου μοναχικού βίου	Κατηγορία Γ.3.6 (Άρθρο 20 περ. ΣΤ Ν. 4251/2014)	-	Δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ	Γνωριμία του μοναχικού βίου	Κατηγορία Γ.3.7 (Άρθρο 20 περ. Ζ Ν. 4251/2014)	-	Δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
ΕΙΔΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ	Φοίτηση χειριστών Α/Φ (αεροσκαφών)	ΚΥΑ 49122/2014 (ΦΕΚ 2657 τ. Β '2014)	-	Δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	Εθελοντική υπηρεσία	Κατηγορία Δ2 (Άρθρο 38 Ν. 4251/2014)	-	Δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
ΕΠΑΓΓ/ΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	Επαγγελματική κατάρτιση	Κατηγορία Δ.4.1 (Άρθρο 44 Ν. 4251/2014)	-	Δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

ΣΠΟΥΔΕΣ	Υπότροφοι	Κατηγορία Δ.4.2 (Άρθρο 45 Ν. 4251/2014)	-	Δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
ΣΠΟΥΔΕΣ	Στρατιωτικές και παραγωγικές σχολές	Κατηγορία Δ.4.3 (Άρθρο 46 Ν. 4251/2014)	-	Δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
ΣΠΟΥΔΕΣ	Απόκτηση ιατρική ειδικότητας	Κατηγορία Δ.4.4 (Άρθρο 47 Ν. 4251/2014)	-	Δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
ΣΠΟΥΔΕΣ	Φοίτηση στην Αθωνιάδα Σχολή	Κατηγορία Δ.4.5 (Άρθρο 48 Ν. 4251/2014)	-	Δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.
ΔΕΛΤΙΟ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	Ανιόντες Έλληνα πολίτη	Κατηγορία ΣΤ.3 (Άρθρο 82 Ν. 4251/2014)	-	Δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

Βεβαίωση κατάθεσης αίτησης για χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του Ν. 4251/2014, πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος κατέθεσε εμπρόθεσμα αίτηση χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας διαμονής με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και έχει λάβει Βεβαίωση Κατάθεσης Αίτησης θεωρείται ότι νομίμως διαμένει στη χώρα, όσο χρόνο αυτή ισχύει.

Επισημαίνεται ότι ο κάτοχος της Βεβαίωσης Κατάθεσης Αίτησης για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής απολαμβάνει τα δικαιώματα τα οποία παρέχει η άδεια διαμονής που αιτείται. Στο πλαίσιο της ανανέωσης της άδειας διαμονής, ο κάτοχος Βεβαίωσης Κατάθεσης Αίτησης ανανέωσης απολαμβάνει τα δικαιώματα που παρείχε η προηγούμενη άδεια διαμονής της οποίας την ανανέωση αιτείται (παρ. 4 & 5 άρθρου 9 Ν. 4251/2014).

3 Ειδικές βεβαιώσεις νόμιμης διαμονής

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 25 του Ν. 4251/2014, η Ειδική Βεβαίωση Νόμιμης Διαμονής παρέχει στον κάτοχό της δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας, αντίστοιχο με την κατηγορία που αφορούσε η άδεια διαμονής η οποία έχει ανακληθεί ή δεν έχει ανανεωθεί.

Συνεπώς, οι κάτοχοι των συγκεκριμένων βεβαιώσεων έχουν τη δυνατότητα να ασκούν μόνο τη δραστηριότητα που αναγράφεται ρητά επί της Ειδικής Βεβαίωσης Νόμιμης Διαμονής.

Με τις διατάξεις των άρθρων 69 και 71 του Ν. 4375/2016 ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις πρόσβασης στην απασχόληση:

- α) των αναγνωρισμένων ως «δικαιούχων διεθνούς προστασίας»,
 β) των «αιτούντων διεθνή προστασία»,
 γ) των προσώπων στα οποία έχει χορηγηθεί καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους.
- Για τις περιπτώσεις α) και γ) προϋπόθεση είναι η κατοχή των απαιτούμενων, κατά περίπτωση, αδειών διαμονής σε ισχύ.
 - Για την περίπτωση β) προϋποθέσεις είναι η κατοχή του απαιτούμενου «δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία» σε ισχύ και η πάροδος έξι μηνών από την κατάθεση της αίτησης (Ν. 4636/2019). Μετά την πάροδο έξι μηνών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας κατάθεσης της αίτησης διεθνούς προστασίας, αν δεν έχει ληφθεί πρωτόδικα απόφαση από την αρμόδια αρχή και η καθυστέρηση δεν μπορεί να αποδοθεί στους αιτούντες, αυτοί έχουν δικαίωμα ουσιαστικής πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Συγκεκριμένα, εφόσον κατέχουν «δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία» ή «δελτίο αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού», έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε εξαρτημένη εργασία ή σε παροχή υπηρεσιών ή έργου. Σε αντίθεση με τους δικαιούχους, οι αιτούντες διεθνή προστασία δεν έχουν δικαίωμα άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας.

Στο πίνακα Β που ακολουθεί κατηγοριοποιούνται οι δικαιούχοι και το είδος της δραστηριότητας που μπορούν να ασκήσουν σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις.

Πίνακας Β: Πολίτες τρίτων χωρών δικαιούχοι πρόσβασης στην απασχόληση (Ν. 4375/2016)

Δικαιούχοι	Είδος δραστηριότητας που μπορεί να ασκηθεί	Νομοθετική Πρόβλεψη	Παρατηρήσεις
Δικαιούχοι διεθνούς προστασίας (πρόσφυγες & κάτοχοι καθεστώτος επικουρικής προστασίας)	Ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, παροχή υπηρεσιών ή έργου, εξαρτημένη εργασία	Παρ. 1 άρθρο 69 Ν. 4375/2016	
Μέλη οικογένειας δικαιούχων διεθνούς προστασίας	Ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, παροχή υπηρεσιών ή έργου, εξαρτημένη εργασία	Παρ. 3 άρθρο 69 Ν. 4375/2016	
Μέλη οικογένειας δικαιούχων διεθνούς προστασίας που αφίχθησαν στη χώρα για οικογενειακή επανένωση	Ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, παροχή υπηρεσιών ή έργου, εξαρτημένη εργασία	Παρ. 3 άρθρο 69 Ν. 4375/2016	
Αλλοδαποί οι οποίοι διαμένοντας νόμιμα στη χώρα τέλεσαν γάμο με δικαιούχο διεθνούς προστασίας	Ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, παροχή υπηρεσιών ή έργου, εξαρτημένη εργασία	Παρ. 3 άρθρο 69 Ν. 4375/2016	Για όσο χρόνο ο γάμος εξακολουθεί να ισχύει
Πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους	Παροχή υπηρεσιών ή έργου, εξαρτημένη εργασία	Παρ. 2 άρθρο 69 Ν. 4375/2016	
Μέλη οικογένειας κατόχων άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους	Παροχή υπηρεσιών ή έργου, εξαρτημένη εργασία	Παρ. 4 άρθρο 69 Ν. 4375/2016	

Αλλοδαποί οι οποίοι διαμένοντας νόμιμα στη χώρα τέλεσαν γάμο με πρόσωπο στο οποίο έχει χορηγηθεί καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους	Παροχή υπηρεσιών ή έργου, εξαρτημένη εργασία	Παρ. 4 άρθρο 69 Ν. 4375/2016	Για όσο χρόνο ο γάμος εξακολουθεί να ισχύει
Αιτούντες διεθνή προστασία	Παροχή υπηρεσιών ή έργου, εξαρτημένη εργασία	Άρθρο 71 Ν. 4375/2016	Μετά την πάροδο έξι μηνών από την κατάθεση της αίτησης διεθνούς προστασίας και εφόσον κατέχουν δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία ή δελτίο αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού

5 Πηγές

- Ν. 4251/2014
- Ν. 4375/2016
- Ν. 4636/2019
- Εγκύκλιος 54/2019 του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης

Ινστιτούτο Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε.

Εμ. Μπενάκη 71Α, Τ.Κ. 10681, Αθήνα, Τηλ: 210 3327710, Fax: 210 3304452

INE - ΓΣΕΕ

www.inegsee.gr

info@inegsee.gr